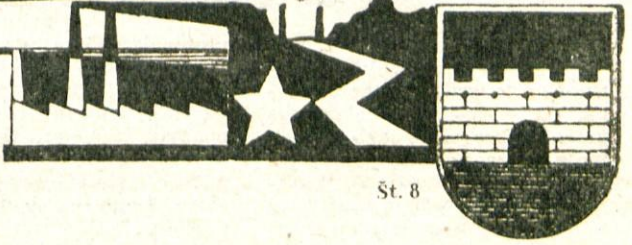

TRŽIŠKI VESTNIK

GLASILO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNIH LJUDI TRŽIŠKE OBČINE

LETO VI.

Tržič, 15. maja 1957

Št. 8

S konference SZDL

Pomembno in plodno delo v preteklem letu

Prav gotovo ima socialistična zveza delovnega ljudstva v Jugoslaviji eno najpomembnejših goslovij pri graditvi socializma. Čevlog pri graditvi socializma. Prav je ta organizacija politična, sodeluje pri vseh vprašanih družbenega razvoja. Da je delo SZDL v Tržiču ali konkretno občinskega odbora SZDL pomembno in plodno, je razvidno iz poročila, ki ga je imel prediz sednik občinskega odbora SZDL, tovariš Hrovatič na občinski konferenci, ki je bila v soboto, 19. aprila, v dvorani »Svobode«.

strani starejših tovarišev, posebno pri volitvah v delavsko samoupravljanje, saj v tržiški občini sodeluje pri družbenem upravljanju le okoli 35 mladincev in mladink. Z bolj razgibanim delom bo novi občinski komite skušal v letošnjem letu mladinsko organizacijo poživiti. Med drugimi je bilo tudi vprašanje, kako je z godbo in pevci DPD »Svoboda«. Tolmačenje tov. Stritih je lahko zadovoljilo vsakega delegata, ki je doslej kritično gledal na delo DPD »Svoboda«, oziroma njenih sekcij.

Obširno je govoril tovariš Horjak, podpredsednik okrajnega ljudskega odbora in član okrajnega odbora SZDL, ki je med ostalim dejal, da pogreša v poročilu obravnave problemov občinske politike in sploh delo občinskega ljudskega odbora in njegovih institucij. V glavnem pa je svoje izvajanje posvetil najvažnejši točki našega družbenega vprašanja — življenjski ravni in vlogi, ki jo imata SZDL in občinski ljudski odbor pri izboljšanju standarda. Čeprav so se plače zvišale povprečno za

8% ter znaša to povečanje 30 milijard, vendar to povečanje ne more izboljšati življenjske ravni, kajti poleg ostalih pogojev, ki so važni za izboljšanje življenja pri nas, je najvažnejše stabilizirati naš trg. Važno je tudi, kako podjetja razpolagajo z denarjem. Veliko pa je tudi odvisno od dela in politike občinskega ljudskega odbora, ki predpisuje vse obveznosti (razen za industrijo, izvoz in ceste). Pri preskrbi industrijskih središč ne smemo prezreti lokalnih možnosti.

Konferenca je torej prikazala precej dejstev našega družbenega delovanja; pri tem tudi kritično ocenila nekatere pomanjkljivosti. Zaključki pa so vsekakor koristna snov za bodoče delo občinskega odbora SZDL.

Ob zboru volivcev za Tržič in Bistrico

Iz poročila, ki jih je podal tov. predsednik občinskega ljudskega odbora L. Cerar na zboru volivcev 24. aprila v Cankarjevem domu, je zelo dobro razvidno, da je bilo delo občinskega ljudskega odbora s posameznimi sveti v preteklem letu uspešno in da je s sredstvi, s katerimi je občinski ljudski odbor razpolagal, dobro gospodaril. Vsi, ki so aktivno sodelovali bodisi v občinskem odboru ali v posameznih svetih, zaslužijo vse priznanje, saj se prav v prikazanem delu zrcali njihova požrtvovalnost pri delu za skupne interese.

Čeprav se je krog ljudi, ki upravlja občino, kakor je razvidno iz poročila, dvignil na precej visoko št., okrog 1000 ljudi, vendar opažamo, da je pomoč volivcev občinskemu ljudskemu odboru zelo šibka, kar se posebno izraža pri udeležbi volivcev na zborih volivcev.

Za primer vzemimo zadnji zbor volivcev, katerega se je udeležilo okrog 180 občanov, kar je za prizadeti območji tako majhen procent, da si je zbor volivcev s tako udeležbo nemogoče imeti za najvišji merodajni forum v komunih, ki ima po obstoječih zakonih pravico sprejemati razne sklepe ter jih dajati občinskemu ljudskemu odboru v izvajanje.

Slehnemu občanu bi moralo biti jasno, da zbiramo sredstva, s katerimi razpolaga občinski ljudski odbor ter jih razporeja po raznih skladih, mi vsi in bi nam ne smelo biti tako čisto vseeno za kaj se naj ta sredstva porabijo, temveč bi morali skrbeti, da bodo čimbolj koristila svojemu namenu, to je skupnim interesom vseh občanov.

Kakor je nujna dolžnost vsakega občana, da od svojega pri-

dobitnega dela da svoj del k skupnemu gospodarstvu občine, tako bi moral tudi izkoristiti svojo pravico, da dá svoje pripombe, predloge in napotila, kako naj se to skupno gospodarstvo vodi, da bodo splošne koristi čim večje.

Če bi vsaj pretežna večina občanov tako delala, bi dobil občinski ljudski odbor dragoceno pomoč od svojih volivcev ter bi bilo njegovo delo še uspešnejše, sodelujoči volivci pa bi imeli prijetno zavest, da so tudi oni prispevali svoj delež k skupnim koristim.

Zelo bi bilo umestno, da bi volivci iz Tržiča in Bistrice pri bodočih zborih volivcev pokazali več socialistične zavesti ter z večjo udeležbo in aktivnim sodelovanjem podprli delo občinskega ljudskega odbora za skupne koristi občine. J.

DELAVSKI SVETI SE PRIPRAVLJAJO NA I. KONGRES

Po že skoraj sedmih letih samoupravljanja naših tovarn in podjetij je to upravljanje v naši družbi prišlo do takega izraza, da se bodo že v letošnjem letu zbrali zastopniki delavskega upravljanja iz vse Jugoslavije na svojem I. kongresu. Kot drugje, tako se tudi pri nas delavski sveti temeljito pripravljajo na dan, ko se bodo njihovi zastopniki zbrali na tem najvišjem forumu delavskega upravljanja. Na konferencah v tovarni »Peko«, Bombažni predilnici in tkalnici ter na konferenci, h kateri so se v dvorani »Svobode« zbrali zastopniki delavskih svetov ostalih tovarn in podjetij v občini, so bili novoizvoljeni člani sezna-

njeni z zgodovino delavskih svetov od leta 1950, ko je bil delavski svet le posvetovalni organ, pa do danes, ko odigrava res važno vlogo v upravljanju tovarn in podjetij. Da pa je še dosti pomanjkljivosti pri tem, je seveda razumljivo. Ena izmed njih (splošna in pomembna) je, da vodilo osebje v tovarni pred zasiedanjem delavskega sveta oziroma na njem predloži že skoraj izgotovljene predloge ter da jih delavski sveti samo formalno sprejmejo ali pa ne. Člani delavskih svetov pa bi morali sami iznašati potrebe in pomanjkljivosti v tovarni. Skratka, gospodariti bi morali tako, kot gospodarijo s svojo plačo.

Prvi kongres delavskih svetov Jugoslavije bo skušal vse probleme iz vseh krajev naše države izluščiti v neke zaključke, neko jedro, slabosti in probleme pa potem s skupnim naporom v praktičnem življenju postopoma odstranjevati. Kongresa se bodo udeležili iz tovarne »Peko« tov. Milan Zupan, iz Bombažne predilnice in tkalnice tov. Milan Ogris, ostale tovarne in podjetja pa bo zastopal tov. Andrej Pehar; pomemben pa bo kongres vsekakor tudi za nadaljnji razvoj delavskega upravljanja, saj bodo delavski sveti po kongresu vsekakor dobili tudi več samostojnosti in pravic pri svojem poslanstvu.

Okoli 70 delegatov je z zanimanjem poslušalo obširno in dobro sestavljeno poročilo, ki je obravnavalo skoraj vse najvažnejše dogodke našega zunanje in notranjepolitičnega razvoja. Iz poročila povzemamo nekaj zanimivih, tudi kritičnih, toda koristnih misli. Ko analiziramo probleme družbenega upravljanja, pravi, da se ga naš človek še premalo poslužuje ter da tako učinek in namen še ni dosežen. Nadalje misli, da bi za nekatere drobne probleme v komunih uspešno lahko skrbela stanovaljska skupnost (zaščita žene in otroka, organiziranje trgovske mreže itd.), zato naj se v ta namen zagotovijo finančni viri. Pri obravnavi slabosti v trgovini in gostinstvu, posebno pa v mesariji, je dejal, da se na račun socialističnega sektorja še vedno okorišča privatnik. Nerazumljivo je, zakaj se lahko privatni sektor uspešno razvija, medtem ko ima socialistični deficit, čeprav ima zadnji celo boljše pogoje. Očitno je, da družbena zavest še ni na zadovoljivi višini. Pohvali močno društveno dejavnost v tržiški občini, toda žal leta še zdaleč ni ideološko politično zrela (vsebinska dela in premajhna koordinacija s SZDL). Delovanje kvartnih in vaških odborov SZDL ni zadovoljivo. Le-ti se preveč spuščajo v osebne zadeve, namesto da bi izvrševali svoje poslanstvo, kot je sodelovanje s članstvom, ki naj bi ga pravilno seznanjali z vsemi dogodki zunanje kot notranjepolitičnega razvoja. Poleg tega je v odborih premalo izobraženega kadra, zato se bodo organizirali seminarji za člane SZDL. Ugotavlja se tudi, da 500 volivcev ni včlanjenih v SZDL.

Diskutanti so med prvim obravnavali mladinsko vprašanje. Ugotavlja se, da mladina nima ugodnih pogojev za izživljanje. Pomanjkljivi so tudi odnosi med starejšim in mlajšim delavcem, saj se čuti zapostavljanje s

NEDOGORELI RAKETNI IZSTRELEK POVZROČIL POŽAR

V večernih urah pred 1. majem je bila prostovoljna gasilska četa tovarne »Runo« določena, da v proslavo delavskega praznika prevzame skrb za kurjenje kresa na bližnjem griču poleg tovarne »Runo«. Med kurjenjem kresa so člani opazili, da s tržiškega gradu streljajo rakete precej v bližino naselja, kar utegne postati nevarno, ker nedogorela raketa lahko povzroči na suhih strehah požar. Pri izstrelitvi tretje rakete je padel še goreč izstrelek na stavbo tovarne usnja »Runo«, kjer je bilo na peščeni strehi nekoliko odpadkov oziroma hlapov, ki so ostali še v zraku ter po ventilacijski cevi dajali možnost vžiga visoke gorilne vrednosti. Zaradi visoke razvijajoče se temperature so se napuščili vžgali in po njih se je z veliko hitrostjo požar razširil po podstrešju stavbe in od tam po ventilacijski cevi tudi v prvo nadstropje, kjer je nameščena brizgalna naprava za brizganje kož s koldijskimi laki za usnje. Naprava je lesena in obita s pločevino. Delavci v objektu so na klice sosedov, ki so nastanek požara videli, takoj začeli z gašenjem z ročnimi aparati na peno, kar je pripomoglo, da je bil požar v začetku s požrtvovalnim posameznih delavcev omiljen, dokler niso prihiteli člani PGD z griča in prijeli za potrebno gasilno orodje ter pričeli sistematično gasiti. S taktičnim napadom in zaprtjem prvega nadstropja je bil pristop zraku, ki je za zgorevanje kemikalij potreben, onemogočen. Ogenj sam so udušili z napadom s podstrešja z enim vodnim curkom ter s hitrim donašanjem vode v vedrih, kar so izvedli vojaki kriškega garnizona. Pri organizaciji reda ter celotnega gašenja so požrtvovalno sodelovali vojaki, podoficirji in oficirji JLA.

Na pomoč so prihitela tudi sosednja prostovoljna gasilska društva. Prostovoljno gasilsko društvo iz Tržiča je prišlo z dvema desetinama; ena je stopila takoj v akcijo, druga je bila v strogi pripravljenosti. Za njima je prispela prostovoljna industrijska gasilska četa Bombažne predilnice in tkalnice. Pri prežračevanju obrata so poleg domačih požrtvovalnih gasilcev in delavcev sodelovali še gasilci Bombažne predilnice in tkalnice, prostovoljnega gasilskega društva v Tržiču, gasilci tovarne »Peko« in vojaki JLA; na mestu požara so se javili tudi z avtomobilom člani prostovoljnega gasilskega društva iz Kovorja. Dežurstvo na pogorišču čez noč je prevzela domača gasilska četa, preko dneva pa še straža 5 mož. Nastala škoda na materialu in polizdelkih po mnenju članov kolektiva znaša 8 do 10 milijonov dinarjev. Obvarovali pa so požrtvovalni gasilci in delavci ter vojaki na stavbah, strojnem parku, materialu in polizdelkih vrednost 200 milijonov dinarjev.

Pravilno bi bilo, da bi v bodoče ob podobnih proslavah občinska gasilska zveza odredila dežurstvo in stražo na nevarnih mestih, da bi s tem preprečili

nastanek požara. Pa še nekaj! Če pri požaru v tovarni kos in srpov je bilo opaziti nediscipliniranost prebivalstva, kar se je pohevilo tudi pri tem požaru. Ne povzročajte panike med ljudmi! Če niste pripravljeni pomagati, stopite rajši 100 metrov proč, da bodo vsaj tisti, ki so voljni pomagati, imeli dovolj prostora za nemoteno delo. Več boste prispevali, če boste govorili pomirjevalno, še več pa, ako se včlanite v gasilske vrste

in skupno z gasilci pomagate pri reševanju in gašenju. Brez dvoma zasluži vso pohvalo tisti, ki je sodeloval pri gašenju, posebno pa gasilci, ki so svojo pripravljenost pokazali in svojo težko nalogo uspešno rešili. Zato jih bomo na zborih volivcev podprli pri njihovih prošnjah, da bodo dobili čimprej sodobno orodje in prevozna sredstva, ker nam bodo lahko še več obvarovali in laže izpolnjevali svoje naloge. **Ivan Lauseger**

Kaj pravi o požaru vodstvo podjetja?

Na večer pred 1. majem, ravno v času proslave delavskega praznika, ki je bila na trgu pred Mestnim domom, je zatulila sirena v znak, da je izbruhnil požar. Ze med tuljenjem sirene se je razširila vest, da gori v tovarni »Runo«. Zaprošil sem oficirja JLA za pomoč, ki je takoj dal ukaz in odhitel z vojaki na požarišče. Vojaki so se zelo izkazali ter pokazali svojo požrtvovalnost pri gašenju požara. Medtem so tovarniški delavci, ki so bili tedaj zaposleni v podjetju, že gasili z minimalksi in reševali usnje, kolikor se ga je le dalo rešiti. V tem času so člani prostovoljne gasilske čete »Runo« kurili kres na Zalem rovtu, pa so takoj opazili, da je raketa padla na peščeno streho omenjene tovarne, ravno ob ventilacijski cevi, okoli katere je bilo nekaj kemičnega prahu in hlapov, ki tvorijo možnost vžiga visoke gorilne vrednosti. Zaradi visoke razvijajoče se temperature so se omenjeni napuščili vžgali in po njih se je ogenj z veliko brzino razširil po ventilacijski cevi v prvo nadstropje, kjer je nameščena brizgalna naprava za brizganje kož s kolodijem, to je nitrolaki za usnje. Ta naprava je lesena, obita s pločevino, obrizgana z nitrolaki, kar je povzročilo hitro gorljivost.

Delavec našega podjetja, tov. Bertl Perko, ki se je ravno tedaj zadrževal v tem prostoru, še ni nič opazil, medtem ko je že na strehi gorelo. V tem trenutku se je nabrlo v prostoru polno dima brez plamena in v tem momentu je nastal močan izpuh po ventilacijski cevi od zgoraj navzdol in so se vžgali nabrani plini ter ostale naprave, kar je z močnim pritiskom vrglo delavca na tla. Omenjeni delavec je rešil še nekaj usnja in zaprl za seboj pločevinasta vrata, da se požar ni razširil v sosednji prostor, kjer bi nastala ogromna škoda za naše gospodarstvo.

Nato so prihiteli tov. Jože Seifert ter drugi in pričeli s taktičnim gašenjem pod poveljstvom tov. Mirka Mežka. Požar je nastal ob 20. uri, znak za alarm je bil dan ob 20. uri 3 minute, voda pa je bila na požarišču 5 minut po izbruhu požara.

Pri gašenju požara so se zelo marljivo izkazali vojaki, podoficirji in oficirji JLA pri vzdrževanju reda, straženju in gašenju požara, ravno tako člani prostovoljne mestne gasilske čete,

gasilske čete Bombažne predilnice in tkalnice, gasilci iz Kovorja in drugi. Posebno požrtvovalno so pomagali pri gašenju požara tovariši Milan Karamet, delavec tovarne RUNO, ki se je prvi podal z ročnikom skozi okno v goreči prostor, poln dima in plinov, ter neustrašeno gasil požar, zatem Bertl Perko, Vinko Rupar, Jože Seifert in njegov sin, Štefan Kihler, Mirko Mežek, Jože Krmelj in drugi, ki so se požrtvovalno v prazničnih oblekah, plažeč se po tleh, prebijali do požarišča.

V imenu uprave podjetja in celotnega kolektiva se najlepše zahvaljujemo požrtvovalnim gasilcem, JLA in vsem, ki so sodelovali pri gašenju požara. V primeru, da ne bi bila intervencija hitra, bi nastala ogromna škoda za naš kolektiv in našo skupnost.

Po prvi ocenitvi znaša škoda okrog osem milijonov dinarjev. Pogorelo je precej usnja, brizgalna naprava in strop, od vode pri gašenju pa sta uničena tudi streha in strop nad lužnico. Priporočamo še to, da naj se v Tržiču ne spuščajo več rakete, ker obstoji velika nevarnost požara tudi v drugih delih Tržiča. Če bi padla raketa na predmet, ki ni hitro vnetljiv in bi se zaradi tlenja predmet vžgal šele ponoči, ko ni takojšnje pomoči pri roki, bi nastala lahko velika škoda. Zato bodimo previdni in ne delajmo škode sami sebi!

M. K.

ŠAH POSTAJA VEDNO BOLJ MNOŽIČEN

Pri zadnjih prireditvah pri nas je nastopalo in še vedno nastopa okoli 100 šahistov. Med prvimi prireditvami moramo omeniti prvenstvo v Bombažni predilnici in tkalnici, kjer je med 12 udeležencev zmagal tov. Valter Galof pred M. Dovžanom, Papovom, Romanom, ing. Fabjanom itd.

Na brzopoteznem prvenstvu je presenetil tov. Franc Rozman, ki je zmagal pred tov. Galofom, Dovžanom, ing. Fabjanom itd. — Veliko mladincev se je udeležilo tudi prvenstva vajeenske šole; med 20 mladinci je Ludvik Soklič prepričljivo osvojil prvo mesto, naslednja sta bila Pogačnik in Meglič.

Na brzopoteznem prvenstvu za maj je v dvokrožnem turnirju zmagal tov. Štefe (igral brez trdnjave) s 7 in pol točkami. Drugo in tretje mesto si delita J. Meglič in D. Stibelj.

PRAZNIČNO VZDUŠJE OB LETOŠNJEM PRVEM MAJU

Čeprav nam vreme v času praznovanja našega največjega dne ni bilo naklonjeno, je bilo tudi v Tržiču povsod opaziti praznično ozračje. Obširen spored praznovanja 1. maja in »Meseca mladosti« traja že skoraj pol meseca. Na prireditvah v okviru tega sporeda sodeluje več ljudi kot kdajkoli do sedaj.

Osrednji prireditvi tega sporeda sta bili akademija 27. aprila v dvorani Cankarjevega doma in slavnostno zborovanje na večer pred 1. majem na Trgu svobode. Poudarek je na teh prireditvah zaradi tega, ker je ravno na akademijah najbolj čutiti slovesnost praznovanja. Pri akademiji v dvorani Cankarjevega doma, ki jo je organiziralo DPD »Svoboda«, so sodelovali predvsem člani sekcij »Svobode«, glasbene šole in dijaki nižje gimnazije. Nekaj besed o zgodovini in pomenu 1. maja v naši družbi je za uvod spregovoril tovariš Janko Regvat. Na večer pred 1. majem je godba na pihala DPD »Svoboda«, ki je že po 19. uri začela s promenadnim koncertom, privabila na zborovanje (kljub rahlemu pršenju dežja) veliko ljudi. Okoli 8. ure pa je predsednik občinskega sindikalnega sveta, tov. Stane Bodlav v krajšem govoru povedal nekaj misli o pomenu 1. maja za delavski razred, ki je v težki in krvavi borbi skozi stoletja le izvojeval svoboden 1. maj in ga danes skoraj v vseh državah sveta svobodno praznuje.

Vsakekorpomeni večer pred 1. majem za vsakega človeka tisti čas, ko se rad sprosti in poveseli ter v prijetni družbi pričakuje svoj veliki dan; tako je mogoče kar malo čudno, da sta bili organizirani zabavi le v teledomnem domu in pa v tovarni lepence za člane kolektiva. Več organiziranih priložnosti je bilo drugi dan, toda izredno slabo vreme je marsikoga prestrašilo in je ostal raje doma. Vendar je bilo ponekod prav veselo. Posebno veliko ljudi se je ob veselih zvokih Goričanovih zabavalo v gostišču »Ljubelj«.

Med pionirji do 16. leta starosti je zmagal Pogačnik pred Stepišnikom.

V nedeljo, 12. maja, se je naše moštvo pomerilo v prijateljskem dvoboju z moštvom SD z Jesenic, ki pa ni nastopilo v najmočnejši sestavi. Šahisti DPP »Svoboda« v Tržiču so zato slavili prepričljivo zmago s 6 in pol proti 1 in pol točke. Prav tako so bili naši šahisti uspešni v brzopoteznem srečanju, toda manj prepričljivo (25:23).

Pred kratkim se je v tovarni obutve »Peko« med ostalimi športnimi tekmovanji v počastitev I. kongresa delavskih svetov Jugoslavije pričel tudi šahovski turnir, za katerega se je prijavilo 20 šahistov, med njimi celo dve šahistki, kar je seveda zelo razveseljivo, saj sta to po vojni prvi šahistki v Tržiču, ki sta se udeležili šahovskega tekmovanja.

Zdravstveno predavanje in občni zbor RK

V začetku preteklega tedna je mestna organizacija RK izvedla svoj redni letni občni zbor.

V prvem delu je dr. Stanko Živec predaval o posledicah obolenja zob. Poslušalci so izvajanje dr. Živca z zanimanjem spremljali. Iz skoraj enournega razlaganja je vsak obiskovalec dobil obilo koristnih nasvetov. Predvsem pa je postalo slehernemu poslušalcu jasno, kako važno je skrbeti za zobe, v primeru najmanjšega obolenja zob pa se zateči k zobozdravniku, kajti le tako bomo ohranili svoje zdravje. Tržičane je dr. Živec razveselil tudi z vestjo, da bomo kmalu dobili novo zobozdravstveno ambulanto.

V drugem delu programa smo slišali poročili predsed. mestne organizacije RK tov. Inkreta in tajnice Vere Černetove. Prvo poročilo je v glavnem obravnavalo pogodovino, vlogo in pomen RK tako v svetovnem kot v domačem pogledu, predvsem tudi pomen RK v mirnem času. Iz tajniškega poročila pa je razvidno, da je mestna organizacija RK v pretekli poslovni dobi kar pridno delala. To nam potrjuje samo dve številki. Socialno ogroženim osebam v Tržiču je bilo razdeljenih 3031 kg živil svetovne zdravstvene organizacije UNICEF. Pridobljenih je bilo 267 starih oz. novih krvot-

dajalcev za bolnišnico na Golniku. Pomladek RK se je v preteklem letu povečal za približno 200 pionirjev. V tednu RK so organizirali več prireditev, pri katerih so sodelovale tudi druge množične organizacije. Na pobudo RK je sanitarna inšpekcija pregledala higiensko stanje tržiških trgovin. Predvsem pa so se postavili s protialkoholno razstavo, ki v Tržiču prav gotovo ne bi smela biti edina.

Nekaj zelo lepih misli za bodoče delo RK v Tržiču je podal tudi zastopnik okrajnega odbora RK tov. Mučilnik. Najprej je obravnaval pomen malih asanacij za zdravo in higiensko urejeno mesto, predvsem pa vaš. Nato je s primeri navedel nujno potrebo RK proti nastajajočim alkoholnim problemom. Dejal je, da bi protialkoholno propagando koristno lahko izvedli pri večjih prireditvah, kot n. pr. na Ljubelju, če bi organizirano stopili v akcijo in priskrbeli dovolj brezalkoholnih pijač. Ob koncu je prešel še na težave pri razdeljevanju paketov UNICEF in poudaril, da je včasih težko izbrati najbolj potrebne, ker videz vara.

Organizaciji RK, ki je za letošnji teden RK pripravila spet veliko število prireditev, želimo še večjih uspehov pri njenem humanem delu.

GOSPODINJSKO PREDAVANJE

V Tržiču smo proslavili teden Rdečega križa z vrsto predavanj v mestu in okoliških vaseh. Eno izmed njih je bilo predavanje o sodobni prehrani. Predavateljica, tov. Cilka Zevnikova je uvodoma poudarila, da je sicer dokaj slišati o sodobni prehrani, da pa je vendar prehrana še vedno v veliki večini naših gospodinjstev nepravilna.

Se vedno uživamo premalo beljakovin. Premalo se zavedamo, da tvorijo beljakovine nekakšen gradbeni material, ki je organizmu nujno potreben. Zato je potrebna mleka še vse premajhna, prav tako tudi poraba sira, mesa, jajc in rib. Saj bi morali popiti po pol litra mleka dnevno na osebo, pa smo še daleč od tega.

Pač pa je druga skupina jedil, ki tvorijo nekakšen energetski vir v naši prehrani, zadostno ali celo preveč zastopana. V to skupino jedil štejemo močnate jedi, riž, krompir, sladkor in druge ogljikove hidrate. Škroba, sladkorja in maščob ima naša hrana dovolj, verjetno celo preveč.

V tretjo skupino živil štejemo zelenjavo in sadje. Tudi tega pojemo premalo, ker je pač sadje razmeroma drago, zato pa ga uživamo v kar največji meri vsaj takrat, ko je relativno poceni.

Veliko grešimo tudi v izdatnosti obrokov. V tem oziru so bili naši predniki mnogo bolj pametni, saj so se izdatno založili zlasti zjutraj. Naš današnji zajtrk je vse prepričel in premalo izdaten, da bi ob njem mogli dobro zdržati vse do kosila. Skrbeti moramo za to, da bo zajtrk bogat beljakovin in zadošten, da bo ob njem moč osem ur delati. Zamenjati bi bilo treba nekako zajtrk z večerjo. Zaj-

trk naj bo obilen in kvaliteten, kot je n. pr. v Angliji, večerja pa skromnejša, da pojdemo spat z bolj praznimi želodci. Potem bo naše delo dopoldne boljše, naše spanje pa mnogo mirnejše. Takega načina prehrane smo se sicer v mestih že odvadili, naši kmečki delovni ljudje pa še poznajo ta zdravi način prehrane in se zjutraj pošteno založe z žgancem in mlekom, ponekod s prežganko in prikuho. Njihovemu zgledu se bomo prej ali slej morali pridružiti, če bomo hoteli ostati zdravi.

Zato naj začno naše gospodinjke navajati svoje družinske člane na vedno izdatnejši zajtrk in skromnejšo večerjo.

Končno se bo treba privaditi tudi raznim zelenjavnim sokom, n. pr. paradižnikovemu ali špinatnemu. Ti sokovi sicer niso morda docela po našem okusu, ker jih pač nismo vajeni uživati, a če bi se jih navadili, bi jih zlahka uživali. Uživanje zelenjavnih sokov bi izdatno izpopolnilo in izboljšalo našo prehrano.

V nadaljnjem predavanju je tovarišica predavateljica nakazala, kaj vse bi bilo potrebno ukreniti, da bi razbremenili našo ženo, ki je zaposlena dnevno po 16 ur in več, kar jo tira v neizbežno telesno in duševno propadanje.

Žene so se pomenile še o primernejši ureditvi kuhinje, o bolj praktičnem pohištju, o pranju s sintetičnimi pralnimi praški in še o tem in onem.

V tednu Rdečega križa je društvo za napredek gospodinjstva pripravilo v lokalni Partizanski ulici razstavo modernih gospodinjstev in pripomočkov, ki naj ženi olajšajo gospodinjstvo delo.

Treba bo pač ponovno opozarjati na razbremenitev naše žene. Statistika namreč kaže, da poleg šoferjev, ki so v statistiki poklicnih obolenj na prvem mestu, obolujejo v največji meri prav gospodinjke. Vse premalo se vsi skupaj zavedamo, kako težko je gospodinjstvo delo in kako močno izčrpa. Saj napravi gospodinja samo v svoji kuhinji pri današnji zaostali ureditvi 11-12 kilometrov hoje na dan. Ni čuda, da nam gospodinjke vse prehitro shirajo. Zato bodi pravilo vse naše družbe, pa tudi skrb vsakega posameznika, da priskoči ženam kadar le more na pomoč.

Predvsem pa bodi skrb naših mater, da bodo vzgojile nov rod fantov in mož, ki bo znal in hotel poprijeti za vsako delo v hiši! To je h koncu poudarila tovarišica predavateljica in ugotovila, da naših Janezov ne bomo več mogli dosti prevzgojiti, da pa moramo poskrbeti, da se bodo Janezki naučili vse tisto, česar danes Janezi ali ne znajo, ali nočejo delati.

Zal je bil obisk pri predavanju bolj pičel, a navzoče žene so z zadovoljstvom ugotavljale, da se pri vsakem predavanju kaj novega in koristnega nauče.

Gasilci praznujejo svoj dan

Od leta 1951 dalje praznujejo gasilci vsako zadnjo nedeljo v maju gasilski dan v spomin na važen dogodek, ko je ljudska skupščina LRS dne 21. maja 1948 sprejela zakon o gasilskih društvih. S tem zakonom so gasilske organizacije dobile tisto mesto v socialistični skupnosti, ki jim pripada, to je, da imajo nalogo varovati splošno premoženje pred požari in ostalimi elementarnimi nesrečami. Poleg tega pa so bili ljudski odbori zadolženi, da skrbijo za redno vzdrževanje gasilskih društev na svojem področju. Z zakonom o varstvu pred požari pa je tudi ljudska skupščina FLRJ izpopolnila in povečala vlogo gasilskih organizacij v naši državi. V letošnjem letu pa so bili ustanovljeni gasilski skladi po okrajih, v katere se stekajo sredstva, ki bodo služila kot dopolnilna sredstva za čimprejšnjo izpopolnitev opreme in orodja po društvih.

Občinska gasilska zveza v Tržiču bo letos že drugič proslavila ta dan z organizacijo gasilskega tedna, ki se prične z izročitvijo nove motorne brigalne v PIGD tovarne Pekko. Ves teden se bodo vrstile razne vaje, predavanja in tekmovanja. S tem bodo gasilci pokazali prebivalcem, da so sredstva, ki jih ljudska oblast in posamezniki prispevajo za gasilstvo, dobro naložena in se koristno uporabljajo.

Zaključila pa bo teden veličastna proslava dne 26. maja v Podlublju, kjer bo tamkajšnje društvo razvilo nov društveni prapor in izročilo v uporabo avtomobil, katerega jim je podaril tov. Dular. Popoldne tega dne se bodo pionirji vseh prostovoljnih gasilskih društev pomerili med seboj v tekmovanju in polaganju izpitov za izpršane pionirje. Dobra izvežbanost vseh pionirjev in temeljita teoretična pripravljenost v zimskem času nam obeta, da bo to tekmovanje zelo zanimivo. Glavni del proslave pa bo vsekakor popoldne, ko bo domače društvo izvedlo svoj svečani del proslave. Ob prisotnosti gasilcev vseh

društev bo občinska gasilska zveza razglasila, katere deseti-na je osvojila prehodni Dornikov pokal. Tekmovanje za ta pokal je potekalo od meseca avgusta 1956 dalje in so bila ocenjena društva v vseh panogah dela, tako da je bilo to tekmovanje temeljita in poučna šola za napredek gasilstva v naši občini.

Poleg vsega tega pa bo letošnje praznovanje gasilskega dne tudi uvod v celo vrsto jubilejev, ki jih bodo naša društva praznovala v letu 1958. Najpomembnejša pa bo vsekakor proslava 75-letnice prostovoljnega gasilskega društva v Tržiču, ki že trideset let vzgaja člane, članice in mladino v borbi proti požaru in drugim elementarnim nezgodam, pri katerih so že neštokrat uspešno nastopili in rešili milijonske vrednosti pred uničenjem. Nadalje praznujeta prostovoljni gasilski društvi v Križah in Kovorju 35-letnico svoje ustanovitve ter prostovoljno gasilsko društvo v Podlublju 30-letnico obstoja. Vsi ti jubileji dokazujejo, da je ideja in tradicija gasilstva v naši občini že globoko vkoreninjena ter da je volja, požrtvovalnost in pripravljenost članov in članic pomagati bližnjemu v nesreči njihova prva naloga in dolžnost.

Hkrati pa lahko ugotovimo, da pri tem plemenitem delu za blagor človeštva še ne sodelujejo mnogi, ki bi že po svojem položaju ali poklicu morali nujno biti člani gasilske organizacije. Ne vemo, kako bi odgovorili na vprašanje, zakaj še niso gasilci, lastniki kmečkih domačij in gozdov, lastniki hiš ter vsi, katerim je zaupano vodstvo podjetij in ustanov, saj gasilci in gasilske organizacije varujejo in rešujejo to, kar oni upravljajo. Prezaposlenost za to ni odgovor, saj nam je praksa pokazala, da dobro izvežbana edinica reši več kot armada neizkušnih reševalcev. Nad tem naj se zamislijo vsi in ob gasilskem prazniku naj s svojo udeležbo počastijo vse prireditve ter dajo priznanje nesebičnemu delu naših gasilcev.

Ivan Lauseger

FOTOAMATERJI PRIDNO DELAJO

Tiho je delo Fotoamaterskega društva v Tržiču. Ne pišemo in ne govorimo dosti o njih, toda le-ti pridno in marljivo delajo. Pred kratkim so uspešno izvedli kino - fotoamaterski tečaj, katerega se je udeleževalo 22 tečajnic in tečajnikov. V treh mesecih so se tečajniki seznanili s skoraj vsemi skrivnostmi začimnega fotografiranja. Seveda imajo veliko zaslug za to tudi

požrtvovalni predavatelji tov. Hočvar, Fajfar in Perko, ki so v svojih prostih urah z veseljem posredovali svoje znanje tečajnikom. Jasno, da so se vrste fotoamaterjev s tem tečajem tudi pomnožile. Vsi pa se že pridno pripravljajo na 20-letnico fotoamaterskega kluba v Tržiču in pripravljajo material za razstavo, ki bo v dvorani »Svobode« ob občinskem prazniku.

Uspela gledališka predstava

Dobričaninovo »Skupno stanovanje«, ki ga je uprizorila dramska sekcija DPD »Svoboda« za prvomajske praznike dvakrat in ga ponovila še tretjič v nedeljo, 12. maja, v okviru tedna RK, je po svoji tematici aktualna sodobna komedija. Stanovanjska stiska, ki tišči danes vsepovsod toliko ljudi, in reševanje le-te — bodisi na zakonit, bodisi na nezakonit način — je nudila avtorju hvaležno snov za oblikovanje duhovite odrske igrčke, polne komičnih prizorov in humorja in ne brez satirične osti. Napisano je spretno in tekoče, naravno in neprisiljeno, čeprav je v njej zgoščen precejšen niz nepričakovanih zapletov in predstavljenih toliko povsem različnih tipov človeške družbe. Pri vsej svoji pestrosti komičnih situacij pa niti ni — tudi za diletantski oder ne — preveč zahtevna, tako da jo lahko vsaka količjak prizadevna igralska družina posreduje svojemu občinstvu.

Za naš oder in za naš igralski zbor je bila prav primerna in je zato tudi v glavnem prav lepo uspela. Zasedba vlog je bila dobro premišljena in si ne bi mogli želeli boljše. Pri tem je hvalevredno to, da je združila vrsto najstarejših igralcev z najmlajšimi, kar daje zdrave možnosti za kontinuitetni razvoj našega gledališča. Teža uprizoritve je bila seveda na prvih, ki so ustvarili tudi najpopolnejše igralske like. Za njimi mnogo ne zaostaja srednja generacija, ki se je vrstila v odrsko ustvarjanje po drugi svetovni vojni, pa tudi med najmlajšimi, ki se vanj šele vraščajo, smo lahko ugotovili mnogo obetajoče talente.

Vsestransko dobro so bile oblikovane od večjih vlog tetka Pola, Miša in Rada, od manjših pa Kata, njen mož in Ljubica, medtem ko je bila kreacija deda Boga sicer odlična, ni pa bil enako natančno izdelan njegov dialog. Problematičen je bil tu-

di Pepi, ki je bil sicer v rokah enega najbolj talentiranih igralcev, ki pa je bil glasovno in v kretnjah malo pretiran in ki pravtako ni posvetil dovolj skrbi tekstu.

Presenetljivo dobro so bili to pot zaigrani skupinski prizori, ki so najtežji oreh za amaterske odre in ki navadno najslabše uspejo. Le-ti so bili zlasti v drugem, pa tudi tretjem dejanju sila razgibani, pa kljub temu tekoče in lepo izvedeni. Prav zanje je treba režiserju in izvajalcem najbolj čestitati.

Prijetno presenetila sta nas tudi zamisel in izdelava scenarije, ki je bila hkrati preprosta in okusna. Tako dovršeno izdelanega prizorišča že dolgo nismo videli in zasluži zanj scenograf

Blaž Šter vse priznanje.

Vsi, režiser, igralci in scenograf so s tem delom odločno demantirali mnenje, ki v zadnjih letih vlada med ljudmi, da pri nas nimamo prave možnosti ustvarjati na dramskem področju, in je res velika škoda, da postajajo gledališke predstave na tržiškem odru vse bolj redke. Zadnji uspeh naj našo dramsko sekcijo spodbudi, da bo začela spet z nekdanjo zavzetostjo za gledališko umetnost pripravljati vedno nova in nova dramska dela. Res njeno delo med občinstvom nima takega odziva, kot bi ga zaslužilo, vendar naj je to ne vznemeljuje; prej ali slej bo — če bo njeno delo vedno tako uspešno, kot to pot — potegnili tudi večino ljudi za seboj.

Glasbeni večeri

Kulturna prizadevanja pokažejo vidne uspehe navadno šele po daljšem času, za našo glasbeno šolo pa lahko rečemo, da ji pomeni vsako posamezno leto velik korak naprej.

To se je pokazalo tudi na njenih letošnjih treh glasbenih večerih, ki jih je priredila za zaključek šolskega leta v zadnjih treh tednih, prvega v okviru prvomajskih proslav, drugega v okviru tedna RK in tretjega v okviru Meseca mladosti. — (Še pred tem pa je pokazala v letošnjem letu dosežene uspehe na desetih internih glasbenih produkcijah, namenjenih ožjemu krogu poslušalcev.)

Na javnih glasbenih večerih nastopajo sicer res le najboljši gojenci šole (medtem ko pridejo na internih vsi na vrsto), toda teh najboljših je toliko in njihova igra v večini primerov tako kvalitetna, da je treba izvajalcem in njihovim glasbenim pedagogom čestitati. Med izvajalci srečujemo najmlajše in najstarejše in medtem ko pri

prvih občudujemo še zgolj tehnično in interpretacijsko precizno izvajanje skladbic, nas drugi presenečajo tudi z izvajanimi deli samimi, ki so med njimi nekatera celo zelo zahtevna.

Poleg solistov — instrumentalistov in pevcev — nas na teh večerih vsako leto še posebej presenetijo nastop ansamblov: stalnega in z začetniki pomnoženega orkestra in pa zbor cicibanov. Pri tem vzbuja pozornost vsakoletnih obiskovalcev glasbenih večerov nenehna števila in kvalitativna rast orkestra. Le-ta vključuje letos že 40 gojencev, čeprav sta pretekli komaj dve leti, kar je bil prikljican v življenje. Če pa pomislimo še, da je večina njegovih članov starih komaj 10 do 15 let, potem se kar ne moremo načuditi obsežnosti njegovega repertoarja, ki ga je v kratkem času svojega obstoja že naštudiral. Za to delo je bila pač potrebna izredna požrtvovalnost mladine same, še bolj pa vodje orkestra tov. ravnatelja Zazvonila.

OBJAVA

Turistično društvo sporoča, da vozi odslej zopet vsako nedeljo avtobus na Ljubelj.

Odhod ob 13.30 uri izpred pisarne Turističnega društva.

KINO

16.—17. maja 1957 »MOJ DED IN JAZ«, mladinski madžarski film.

18.—20. maja 1957 »MARTI«, ameriški film.

21.—22. maja 1957 »VELIKA URA«, ameriški film.

23.—24. maja 1957 »URE OBU-PA«, ameriški film.

25.—27. maja 1957 »DOLINA MIRU«, angleški film.

28.—29. maja 1957 »PUSTOLOVŠČINE PAJE IN PLUTONA«, ameriška barvna risanka.

30.—31. maja 1957 »KRUIH, LJUBEZEN IN LJUBOSUM-NOST«, italijanski film.

Delo, ki ga s tem opravlja glasbena šola, je zelo pomembno, zlasti ker je zajelo tržiško mladino tako množično. (Šola vključuje že nad 200 gojencev!) Vse te množice seveda ne bo vzgojila v glasbenike, kar niti ni njen namen, je pa njeno delo važno dopolnilo splošno izobraževalnih šol, v katerih sta glasbena in likovna vzgoja še vedno potisnjeni ob stran, čeprav za oblikovanje mladega človeka pravtako potrebni kot slovstvena vzgoja in ostali učni program. S tega vidika želimo šoli, da bi v prihodnosti enako prosperirala kot doslej.

Za letošnje glasbene večere je treba ob koncu z zadovoljstvom ugotoviti še to, da so tudi skrbno aranžirani in ustvarjajo v dvorani že kar koncertno vzdušje, kar je po svoje spet lep prispevek h kultiviranju naše skupnosti. Zato so ti glasbeni večeri še posebej razveseljivi dogodek v našem javnem življenju.

Drobiž pod Storžcem

Mínilo je že štirinajst dni, odkar smo se vrnili domov. Rittem dela in odgovornosti nas je tako prevzel, da nas je bilo treba s silo iztrgati iz sive vsakdanjosti in nas vsaj v duhu popejljati nazaj v planinski raj, kjer smo preživeli pet prekrasnih brezskrbnih dni.

Ali se spomnite gruče šolarčkov s prevelikimi nahrbtniki? Segali so jim do kolen in jih tolkli po bedrčkih. Nekako malodušno so korakali skozi Tržič proti Slapu. Nihče izmed vas ni videl strahu in nezaupanja v otroških očeh, ko se je pred njimi, mestnimi otroki, pojavila strmina, ki pelje v Lom. Češ, kam nas pelješ, draga tovarišica, tako obložene, povrhu še nerodno obložene v ta strmi breg, ko še po ravnem tako težko hodimo?

Le nič strahu, otročki moji, le pot pod noge, oči pa okrog sebe, pogledajte to in ono... in tam tisto...

Gledali so, strmeli in pozabljali na dolgo, strmo in hudo

pot. Dvakrat so počivali in mimogrede, po štirih urah so bili v Domu pod Storžcem. Mimogrede? I, seveda! Saj je bila takoj pozabljena dolga pot in vse njene muke in peza hudega brašna, ki so ga nekateri še povsem po nepotrebnem vlačili s seboj. Ko so stopili v dom, je bilo vse za nami in vse težave izbrisane iz spomina.

Prijazna domačnost, ki sta jo pripravila gospodinja Francka in oskrbnik Nande, nas je ogrela in nam razvnela srca v ljubezni do vseh in vsega, kar nas je obdajalo. Toplo je bilo v domu, toplo nam je sijalo sonce, toplo nam je bilo vsem pri srcu, tik pod zasneženim skalovjem in sivimi, še s snegom pokritimi vrhovi visokih gora, okrog očaka Storžca.

Otroci so gorskemu očaku njeiskali vse žepa, se igrali pri njegovih nogah bojne igre, rjoveali kot levi, tulili kot Indijanci, bili razposajeni kot škrtati, se bojevali kot junaki, pletli vence in se z njimi ovenčali kot gorski

bogovi, taborili kakor partizani, razdirali take, kakor sivi starci ob zimskih večerih, se smejali kot Pavlihe; skratka povsem so pozabili, kdo so, kje so in kaj delajo.

Nihče jim ni zameril njih razigranosti, saj je v domu samem prevladovala samozavestna delovna disciplina, s katero so si pridobili mnogo prijateljev, starih in mladih, ki jih ne pozabljajo omenjati, kadar obnavljajo in oživljajo prijetne spomine na te lepe dni.

Tetko Greto Ahačičevo so vzeli kot »Dobro tetko« kar v stalno osebje v svoj lutkovni program, tako jim je prirasla k srcu. Pa kako tudi ne? Saj je v petih dneh kar dvakrat in to po dnevni službi vzela pot pod noge iz Tržiča pod Storžcem in jim zgladila neke neprijetne in nepričakovane nevšečnosti, ki so nastale v organizaciji poslovanja v zvezi z njih povratkom.

Obenem jim je s Pepco Javornikovo prinašala polne nahrbtnike vitaminov in kalorij v obliki zelenjave in mesa.

Kljub sedmim mamicam, ki so spremljale otroke, so le-ti te dni preživeli brez »hišnega terorja«

v prijetnem sožitju z mladinkami Mojco, Sonjo in Marijo in Francijem, našim lutkovnim mojstrom, ki nam je večkrat nadomeščal »Ježka«, kar mu le-ta, mislim, ne bo preveč zameril.

Vrnili so se zdravi, glavo polno novih in srce polno najlepših vtisov in spominov na Tržič, njegovo naravno lepoto, na Tržičane in njih gostoljubnost in uslužnost. S posebno pristržno hvaležnostjo se bodo spominjali članov Planinskega društva v Tržiču, ki se tudi štiridesetletnske otroške družine niso ustrašili in jim prepustili dom in inventar s kuharico Francko in oskrbnikom Nandetom vred v uporabo, brez pridržkov in prigovorov in to po zelo slabih izkušnjah.

Pa tudi tovarišici upravnici Petkovi in kuharici Vikici v Dekliškem domu v Tržiču gre priznanje in zahvala.

V take kraje, v take domove in k takim ljudem bo naš človek, star ali mlad, vedno rad prihajal, saj ve, da bo toplo sprejet in dobro oskrbovan.

Vse in še mnogo več za procvit našega planinarstva in turizma!

Marija Hetzlova

Steze in pota okrog Tržiča

VI. Na Brčev rovt

Brčev rovt je prostrana senožežet na severnem pobočju Kokovnice, nad Spodnjim Lomom. Razteza se v višini 750 m, v spodnjem delu do 833 m, na skrajnem jugovzhodnem robu, kjer je njen najvišji del. Brčev rovt je torej dokaj nagnjen, njegova lega je prisojna. Senožet je odprta proti zahodu, kamor se znižuje in ima strmo odrezan vzhodni rob, kjer se pobočje ruši proti grapi, ki poteka s severnega pobočja Kokovnice do lomske doline.

Na mehki travnati senožežet so tu pa tam redke temne smreke. Krog in krog obdaja Brčev rovt sklenjen gozd. Leži razmeroma blizu Tržiča, a vendar tako daleč, da ga mestni in tovarniški hrup ne dosega. Zato je Brčev rovt idealen kotiček, kjer si utrujeni delovni človek opomore takrat, ko mu nadostaja časa za daljše ture in izlete. Tu se lahko nasončimo, naužijemo gorlanskega zraka in tišine, ki jo v dolini pogrešamo.

Na Brčev rovt vodijo pota od vseh strani, da lahko izbiramo. Kadar razpolagamo s časom, bomo izbrali daljše variante, sicer bomo ubrali pot naravnost proti cilju.

A. Po pobočju Kokovnice

Pri lekarni v Tržiču se po stopnicah povzpemo do cerkve na pobočju, do kote 576 m. Za cerkvijo je opuščena smučarska skakalnica, ob njej rudna jama. Ob severnem robu skakalnice se po stezi dvignemo na majhno ravno polico, ki je v višini nekdanje skakalne mize. Odtod ne bomo nadaljevali poti po strmi stezi, ki se pne po pobočju navzgor, marveč po stezi, ki zavije bolj položno v levo. Čez kratak čas smo spet na razpotju dveh stez in spet ne bomo izbrali strme, ki se dviga v pobočju Kokovnice navzgor, marveč zložnejšo, ki vodi proti vzhodu. Čez hudourniško grapo zavijemo v gozd. Mehka gozdna pot nas vodi okoli pobočja naravno navzgor. Nad stezo v pobočju izvira studenec. Še malo dalje se cepi v levo steza navzdol. Nadaljujemo pot po zgornji stezi, ki nas kmalu pripelje iz gozda do senožežeta.

Na gozdni jasi so tri kmetije: najvišja pri »Peplarju«, srednja pri »Kokovničarju« in spodnja pri »Grozju«. Vse tri kmečke hiše so nastale v strmih pobočju Kokovnice, druga nad drugo. To so najviše pomaknjene tržiške hiše, saj sežejo v višino okoli 600 m. Na tem strmem osojnim pobočju so stala prvotno le gospodarska poslopja, tako imenovane »gube«. Ker je požar dvakrat uničil Tržič, so se iz strahu pred ognjem prebivalci ob ponovnem požaru priselili sem gor in svoja gospodarska poslopja preuredili v stanovanjske hiše. Tako vedo povedati pri spodnji kmetiji. Seveda to niso prave kmetije, marveč se stanovanci preživljajo z delom v tovarni.

Steza nas vodi po robu gozda, okoli hriba do senika, ki je nad stezo. V bližini senika je studenec; voda, ki odteka navzdol, ustvarja komaj nastajajočo grapo. Nad senikom vodi pot proti jugu, na »Novino«. Stopimo preko grape in že se nam odpre lep razgled: na severni strani se dvigata Begunjščica in Košuta,

pred njima njuni predgorji, na zahodu nam zapira obzorje Dobrča. Pod seboj gledamo Tržič, zlasti njegov severni del. Posebno lepo je videti novo naselje »na Fabrika«. Še nekaj korakov po stezi in že smo pri hiši, ki nosi tablico: Kokovniška pot 5, pri Peplarju v višini 620 m. Domače ime je pač značilno in nam pove, s čim so se ukvarjali dedje današnjega gospodarja: nosili so pepel od spodaj, da bi izboljšali travnike in senožežeti, ki so zelo mahoviti.

Od hiše uberemo pot naravnost čez grapo na senožežet, v Hraste. — Hraste obiskujejo Tržičani zlasti pozimi, saj je tod idealen teren za smučanje. Na tem prostoru je Turistično društvo postavilo pionirsko smučarsko vzpenjačo. (Zadnji dve leti zaradi pomanjkanja snega ni bila v obratu.)

S Hrastov zavijemo po stezi v gozdič. Steza nas vodi rahlo navzgor in ko pridemo iz gozdiča, smo na »Turkovem robu« 630 m visoko. Odtod je lep razgled na senožežeti, senike in hišice. Ta jasa ima v katastrski mapi staro ime »za farovžem«, ki je še danes ohranjeno v živi govorici.

S Turkovega roba se spustimo navzdol ob pobočju mimo kočice na »Prinčkovem«. Ob spodnjem robu ograde je senik in kozolec. Mimo kočice zavijemo preko ograde v gozd, tu pa ne po poti navzdol, ampak povprek po ravnem, po gozdu. Stezo nam prečkajo kar tri poti, ki vodijo navzdol. Nobeni ne sledimo, temveč gremo po ravnem, po gozdu proti vzhodu in kmalu smo pri weekend hišici. Ob njeni ograji nadaljujemo pot po gozdu čez grapo in prek steze, ki vodi navzdol. To je prav mehka gozdna pot, ki je zlasti spomladaj prijetna, ko nas vodi med telohi, trobenticami, jetrniki in tevjem čez grape in ob mejnikih ves čas proti vzhodu.

Ko pridemo do nekakšne zagatne grape, kjer bi morali ob potoku navzgor, zavijemo po poti malo navzdol in pridemo do številnih izvirov nad »Pavčovo skaljo« v višini 650 m. Spustimo se v dno do potoka, ga prečkamo v višini 670 m in sledimo stezi, ki zavije v levo navzgor na Brčev rovt. Steza nas vodi po gozdu, je nekaj časa zložnejša, v zadnjem delu pa precej strma. Pogled na karto nam pokaže, da prečka steza zadnjih 80 m višine izohipse kar pravokotno. Ko pridemo iz gozda, se nad nami razteza Brčev rovt.

B. Prek Planice*

Za Virjem zavijemo pri transformatorski hišici po kolovozu proti vzhodu. Pot nas vodi po razgaljenih sivih pločastih skrilavcih nad pokopalščem. Ker so skrilavci nepropustna, vododržna plast in ker že v bližini nad njimi leže za vodo propustni apnenici, je tu kolovoz vse leto moker in blaten. Kmalu smo »za farovžem«. Včasih je bilo tu senikov in parcel dokaj več kot danes. Marsikatera tržiška hiša je imela tu svoj delček. Zdi se, da je vsak posestnik dobil del, ki ga je izkrčil. Kasneje so se mnoge parcele združile, seniki

* To je starejša oblika imena za plano, ravno polico vrh pobočja. Mlajša tržiška generacija ji pravi Planinica.

so razpadli, nastajali so novi, na večjih parcelah. Senožeti so tu slabše vrste, precej mahovite. Kaj več sena pospravi le tisti, ki zemljo gnoji.

Zgornja Planica je izpostavljen rob, ki ima proti Slapu docela prepadno pobočje. Razgled odtod je edinstven. Krog nas je na ogled vse severovzhodno pobočje Kokovnice, Storžec s Škarjevim robom, Zenikljevec, Konjščica z Belo pečjo, za njo vsa Košuta s Šijo, Begunjščico, Stol v Karavankah, Dobrča z Lešansko planino, Jelovica v vsej svoji razsežnosti, pa še neposredna tržiška okolica: Kamnik, Parmance, strma pobočja ob dolini Bistrice, Čadovlje, Slap, Brinje in Tržič sam. Skratka: obsežen razgled, vreden ogleda.

Zgornjo Planico tvorijo zdrapanne apnene skale, mestoma zelo krušljive. Na vrhu je do nedavnega stala triangulacijska lesena piramida, kot je to v navadi na izmerjenih kotah. Tržiški zlikovci so se hoteli postaviti s svojim nekulturnim početjem in so piramido treščili čez rob v prepad. Po pravici se sprašujemo, kdaj nam bo uspelo zavreti tak vandalizem, saj vse govorjenje v šoli in na sestankih in pisanje v časnikih še ni rodilo dovolj uspeha. Zdaj pač priča, da je ta kota izmerjena in vpisana v naših topografskih kartah, le še cementno znamenje v tleh.

Ko se razgledamo, se spustimo navzdol na preval, odtod pa po stezi v desno proti Brčevemu rovtu. Steza nas pelje po ravnem, po robu grebena, nato pa po gozdu navzgor in kmalu zagledamo skozi smreke senožežet na desni: Brčev rovt. Z leve pride vedno pot iz Loma, ki se tu v gozdu združuje s stezo, po kateri prihajamo. Kmalu smo na senožežeti. V njenem dnu je v višini 750 m lesen senik. A ne bomo se ustavili na spodnjem delu Brčevega rovta, marveč bomo šli do zgornjega roba, vse do kote 833 m, odkoder se nam odpre pogled v lomsko dolino, na Storžec in Konjščico in na samotne kmetije pod njo. Pa tudi proti zahodu se od tu razgledamo, saj poleg Dobrče in Jelovice zapirajo obzorje celo vrhovi Julijskih Alp. Z zgornjega roba Brčevega rovta vodita dve stezi v Lom, na desno navzgor pa pridemo po stezi do kočice na Kriški gori. Ta pot na Kriško goro je sicer precej strma, a najkrajša: že v poldrugi uri smo lahko pri koči na Kriški gori.

Na Brčevem rovtu je tudi studenec, da se žejni napoje. Studenec je ob južnem robu Brčevega rovta, nedaleč od privatne kočice, ki tu stoji.

Pri seniku, kjer se kolovozni poti cepita, zavijemo v levo navzdol do potčka v višini 570 metrov. Preko njega nas steza vodi navzgor ob gričku »Kalvarij«. Na prvem ovinku se nam z leve pridruži steza, ki vodi na Planico s stikaljšča stare ceste z novo, Cankarjevo cesto. S tega ovinka je lep pogled navzdol, na Tržiško Bistrico, tovarno kos in srpov in novo nastajajoče hiše ob Cankarjevi cesti.

Steza se tu cepi, a oba kraka se na Kalvariji v višini 570 m spet združita (en krak nas vodi okoli grička, drugi naravnost navzgor). Tu smo na spodnji Planici. Gotovo se bomo za kratak čas razgledovali na eno stran na Dobrčo, Zali rovt, Kamnik in dolino Bistrice pod njim,

na drugo stran pa na gozdnata pobočja Kokovnice in na senožežeti »za farovžem«. Nadaljujemo pot po gozdu navzgor. Steza se cepi na dvoje. Spodnja je bolj senčnata in vodi po gozdu, zgornja bolj prisojna, poteka ob melišču in podoru navzgor. Na robu se obe stezi združita in nas pripeljeta do kočice na srednji Planici.

Koča stoji na majhni polici v pobočju, nad podorom. Pred njo je prostor za mizico in klopci in malo niže je ognjišče, odnosno prostor za kurjenje kresa. Zato je ta kraj v višini 650 m dobil tudi ime »na Kresu«. Odtod vodi steza ob podoru na izpostavljen rob, ki sega tik do glavne ceste (nad Svelcem). Druga steza vodi od kočice v levo navzdol na staro lomsko cesto nad Travnarjem do stare Gabele in na Slap. Nad kočico pa sta še dve stezi. Spodnja, v gozdu vodi naravnost na Brčev rovt, strmejša pa na zgornjo Planico. Preden se je poslužimo, se izpred kočice razgledamo navzdol, v dolino in vse tja do Jelovice.

Proti zgornji Planici gremo po gozdnati stezi in prispemo do zgornjega roba manjšega melišča (Tržičani pravijo melišču »plaz«). Od tu dalje se vzpenjamo v serpentinah precej strmo na preval v višini 715 m. Ze tu je lep razgled, posebno Storžec se nam kaže v svoji elegantni mogočnosti. Na prevalu je razpotje: naravnost navzdol vodi steza na lomsko cesto, na levo na zgornjo Planico, na desno na Brčev rovt.

Stopimo najprej na zgornjo Planico, do kote 731 m.

C. Iz Loma navzgor

Iz Loma vodi več poti na Brčev rovt. Ze s stare ceste v Lom se cepi pot na Brčev rovt. Druga nas vodi na to senožežet od prvega lomskega mostu. Tu pri žagi v višini 600 m zavijemo s ceste na desno, v gozd. Ta pot je v spodnjem delu kolovozna, saj je včasih vodila do rudnih jam v severnem pobočju Kokovnice, v zgornjem delu pa je to strma steza, ki nas skozi gozd pripelje na severozahodni rob Brčevega rovta.

Tretja pot se cepi od lomske ceste v bližini lomske cerkve. Malo naprej od cerkve zavije pri hiši pot v desno, v široko nepogozdeno grapo. Na levi nad grapo je precej strmo, skalnato pobočje, ki poleti zažari v cvetju rododendrona. Tu, na vzhodni, pa tudi na drugi strani, na zahodnem delu grape, je pobočje Kokovnice porinjeno daleč na sever, vse do ceste oziroma naselja. Le grapa, po kateri gremo, sega dalj na jug. Zato je nepogozdena senožežet. Njene spodnje plasti tvorijo nepropustni, motnordčkasti werfenski skrilavci, nad njimi leže apnenici. Zato je po grapi dovolj potočkov, ki izvirajo v njenem zgornjem delu. Vrh senožežeti zavije steza v desno navzgor, v pobočje Brčevega rovta. Po kolovozni poti pridemo po četrturni hoji na vzhodni rob Brčevega rovta.

Iz Tržiča na Brčev rovt pridemo v tritreturi ure. Če se razgledujemo, bomo prek zgornje Planice hodili eno uro. Prav toliko časa bi hodili od lomske cerkve navzgor. Kajti šli smo pač na izprehod, zato ne bomo drveli do cilja, ne da bi se ozirali po lepoti, ki je bogato nastrojena krog nas.

Prof. Slava Rakovec

Mednarodno smučarsko tekmovanje na Zelenici

VIII. tradicionalno tekmovanje je vsakega gledalca-športnika in turista — prav go'ovo zadovoljilo. Krasno sončno vreme je lepote zeleniških terenov še povečalo. Res škoda, da ti prekrasni smučarski tereni niso bolj izkoriščeni. S kakšno žičnico bi lahko ta kotiček Gorenjske, ko imamo že dobro organiziran prevoz, gostišče tik pod Zelenico, poleg tega pa še dobre organizatorje, postal naš zimsko-sportni center.

Letošnje tekmovanje je potekalo res v prijetnem športnem vzdušju, v zadovoljstvo organizatorjev in tekmovalcev. Res je pretoplo vreme zelo razmehčalo sneg in je bila 2100 m dolga proga z višinsko razliko 700 metrov in z 51 vratici za naše razmere kar malo prehuda. Mednarodna udeležba nas še vedno ne sme zadovoljiti. Čeprav sta bila v dveh avstrijskih moštvi, Bleibergu in ASKÖ, Villach, dva odlična tekmovalca, je vendar treba v bodoče pritegniti na to tekmovanje tudi tekmovalce iz svetovne smučarske elite. Seveda je vse to vezano na finančna sredstva, kar bodo pač morali upoštevati pristojni organi.

Med 45 tekmovalci, ki so prišli na cilj, je bil v letošnjem letu Janez Štefe nekaj izrednega. Očividno je v letošnji smučarski sezoni v formi. Letos je dosegel že dve zmagi v državnem in slovenskem prvenstvu, je bil naš najboljši tekmovalac na Poljskem, zmagovalec v Bleibergu, sedaj pa je dosegel kljub resni poškodbi na nogi ob udeležbi vseh jugoslovanskih tekmovalcev in Lipantza, Sölleja in ostalih Avstrijcev še zanesljivo zmago na Zelenici. To je res pravi triumf tekmovalca, ki so ga lansko leto prištevali že med »stare šaro«.

Takoj, ko je Štefe prispel na cilj (drugi med člani) je bilo vsakomur jasno, da bo zelo težko izboljšati njegov odlični čas. Po progi so švigali Dornik, Jože Krmelj, Mulej itd. Po stilu pri vožnji so sicer nekateri celo

prekašali »Zavrotarja«, toda nihče ni tako pravilno jemal vrat, nihče ni uspel presmučati progo brez kakšnega neljubega pripetljaja, razen Janeza. Čakali smo še Kunšiča in Lipantza ter računali tudi na Matevža Lukanca. Toda razen Lipantza, ki je dosegel drugi najboljši čas, so vsi izpadli iz proge.

Prijetno so presenetili še naši tekmovalci: Jože Krmelj, na katerega že dobro nihče ni računjal, vendar je pokazal, da še vedno spada med najboljše jugoslovanske smučarje. Primožič je z 12. mestom pred mnogimi asi. Posebno dobro se je uvrstil tudi mladinec Lado Stritih, ki je na štirinajstem mestu in daleč najboljše plasirani mladinec.

Med ženskami je presenetila mladinka Fanedlova, ki kaže vedno večji napredek in je z njo treba v bodoče resno računati. Toda po drzni vožnji in po slogu še vedno vse daleč prekaša Slavica Zupančič, edina jugoslovanska državna ženska obrtna mojstrica, kot ji pravijo. Vso progo tik do cilja je presmučala tako elegantno in hitro, da človek skoraj ni vedel, da vozi ženska, toda tik pred ciljem je zelo nevarno padla in izgubila skoraj minuto na času. Darinka Lukanc je zasedla šesto mesto med 10 tekmovalkami.

V moštvenem tekmovanju pa je moštvo »Ljubelja« v postavi Štefe, Dornik in Jože Krmelj osvojilo tretjič zaporedoma prehodni pokal in ga tako dobilo v trajno last. Sledijo moštva: Bleiberg, Triglav (Kranj), Enotnost (Ljubljana), Jesenice in ASKÖ (Villach).

Rezultati: Člani: 1. Janez Štefe 2,11,3, 2. Norbert Lipantz, Bleiberg 2,23,1, 3. Fritz Sölle, Bleiberg 2,24,2, 4. H. Muckenschnabel, ASKÖ 2,24,3, 5. Ludvik Dornik 2,26,1, 6. Jože Krmelj 2,29,4, 7. Stanko Klinar, Jesenice 2,30,3, 8. Peter Križaj 2,32,1, 10. Mulej in Jenko, Triglav 2,34.

Članice: Fanedl, Fužinar 1,46,2, 2. Spendal, ASKÖ 1,48,1, 3. Zupančič 1,54,0.

Bračičev smuk letos na Zelenici

V počastitev spomina narodnega heroja Mirka Bračiča je bil 5. maja 1957 tretje leto smuk za prehodni pokal. Ker snežne razmere v letošnjem letu niso dale prilike, da bi bil smuk na Kofcah, ga je prireditelj Planinskega društva v Trziču v povezavi s Smučarskim klubom »Ljubelja« v Trziču letos priredil na Zelenici.

Megleno in deževno jutro ni oviralo prirediteljev, vodij in tekmovalcev, da ne bi odšli iz Trziča. V zeleniških plazovih je snežilo, toda kljub temu je tekmovanje v redu potekalo. Tekmovali so smučarji Ljubelja iz Trziča in Enotnosti iz Ljubljane. Prehodni pokal je prvo leto osvojil Peter Križaj (Ljubelj), drugo leto Franc Primožič (Ljubelj). Letošnje leto pa je nepričakovano dosegel najboljši rezultat član »Enotnosti« iz Ljubljane. Mlada ekipa je pod vodstvom Megušarja pokazala v težavnih okoliščinah veliko borbenost.

Proga je bila dolga okrog 1200 metrov z 300 m višinske razlike in je imela 40 vratic. Tekmovanje je bilo težavno zaradi goste megle. Poleg tega je snežilo, medtem ko je bil sneg veliko boljši kot na nedeljskih mednarodnih tekmah.

Rezultati so bili sledeči:

Janez Jemec (Enotnost) 1,23 4/5
Janko Krmelj (Ljubelj) 1,24 2/5
Franc Primožič (Ljubelj) 1,24 4/5
Janez Perko (Ljubelj) 1,26
Matevž Lukanc (Ljubelj) 1,27 2/5
Jože Krmelj (Ljubelj) 1,27 2/5
Slavko Lukanc (Ljubelj) 1,31 4/5
Adi Pernuš (Ljubelj) 1,41 2/5
Drago Jemec (Enotnost) 1,44 2/5
Blaž Ropret (Ljubelj) 1,44 4/5
Anton Kralj (Ljubelj) 2,17 3/5

Razglasitev rezultatov je bila v gostišču pod Ljubeljem, kjer je v imenu Planinskega društva iz Trziča vse pozdravil tovariš Slavko Lukanc. Pomen prireditve in zahvalo za izvršitev te prireditve pa je poudaril tov. Milan Ogris, ki je v imenu občinskega komiteja tudi razdelil darila tekmovalcem.

NOGOMET

ILIRIJA : TRZIČ 1:0

Bojazen, da bo v trziškem moštvi, ki se je kljub dvema neuspehom še vedno držal na četrtem mestu v Ljubljansko - primorski ligi, enkrat zaškripalo, se je uresničila. Sicer je res, da so povsod tuja igrišča precej gorke in bridke za gostujoče moštvo, toda upali smo, da naših »plaviv« spričo začetnih uspehov in poleta ne bo moglo ustaviti moštvo, ki kraljuje pri dnu lestvice, kakršno je »Ilirija« iz Ljubljane. Toda je že tako. Vsakega lepega vremena je enkrat konec. Vemo, da je v našem moštvi napad slaba točka, vendar da v 90 minutah enakopravne igre ne bo uspelo dati vsaj enega gola, še vedno nismo računali. Na žalost navijačem NK Trzič je bila tekma proti »Iliriji« iz Ljubljane izgubljena z 0:1. Malo jih opravičuje to, da niso bili v najmočnejši sestavi.

IZOLA : TRZIČ 1:1

Vedeli smo, da bo tekma proti Izoli v »vročem« primorskem mestu ena najtežjih v Ljubljansko - primorski ligi, predvsem zaradi nekaterih nešportnih razmer, ki kraljujejo v tem mestu. Moštvo Izole je kmalu v začetku pričelo z zelo grobo igro, pri čemer jih je obilo podpirala domača publika in pa oba stranska sodnika, ki sta očitno navijala za domače moštvo. Spričo tako grobe igre so naši nogometiški kmalu ugotovili, da je bolje vsaj pol izkupička kot pa polomljene noge. Za NK Trzič je bil edini gol dosežen takole: Puškarevič je dal Dorniku, Dornik je krasno centralal Peternelu, le-ta pa je s krasno potezo prepustil žogo Krašovcu, ki je lepo streljal mimo presenečenega vratarja. Najboljši mož na igrišču je bil naš znanec, sedaj član Izole, Norčič.

Deutschland raly bo šel skozi Trzič

V organizaciji najmočnejših nemških avto-moto društev AVC in ADAC, ki delata prvič skupaj, se bo konec maja pričela največja krožna avtomobilska dirka v Evropi, nazvana Deutschland raly, ki bo dolga 3000 kilometrov.

Okoli 120 tekmovalcev iz vseh evropskih držav, med njimi tudi Jugoslovana Malnaric in Vuković, ki pa bosta vozila skupaj, bo startalo v Münchenu. V našo

državo pridejo v Podkorenu, nato gredo preko Tolmina, Vršiča, Jesenic in Radovljice v Ljubljano. Dne 29. maja okoli 19. ure bodo šli skozi Trzič. Preko Ljubelja bo gorska hitrostna dirka.

Na ralyju bodo nastopili vozači svetovnega razreda. Vozili bodo s turističnimi avtomobili. Poudariti moramo, da so raly vožnje najtežje preizkušnja za vozača in za stroj.

Gibanje prebivalstva

Rodile so: Janc Darinka iz Sebenj 4 — deklico; Studen Olga iz Sebenj 39 — dečka; Primožič Marija iz Trziča, Cankarjeva 3 — deklico; Zepič Marija iz Trziča, Proletarska c. 6 — dečka; Ive Bogomila iz Trziča, Čevljarska ul. 2 — deklico.

Umrli so: Zupan Janez, posestnik iz Retenj, star 52 let; Cuznar Marija, druž. upokojenka v Križah, stara 77 let; Mikulič Jožef, tovarniški delavec s Slapu, star 33 let; Križaj Stefan, upokojenec iz Trziča, Trg svobode 22, star 55 let.

Poročili so se: Bizjak Jožef, zidar, in Zupan Ana, predilka, oba iz Trziča; Logar Peter, tovarniški delavec iz Retenj, in Hočevar Jožefa, tovarniška delavka iz Bistrice pri Trziču; Šparovec Jože, mizarški pomočnik iz Zg. Dupelj, in Uzar Marjeta, uslužbenka s Pristave; Tavželj Alojzij, krojač iz Praproš, in Bešter Valentina, navijačka iz Vadič; Štular Alojzij, kleparski pomočnik iz Palovič, in Valjavec Darinka, tovarniška delavka iz Hudega grabna; Živkovič Roko, avtomehanic, in Prešeren Marija, fotografinja, oba iz Trziča. — Mnogo sreče!

POSREDOVANJA

Več spovednikov srejme v službo podjetje Slovenija - avtopromet (SAP) iz Ljubljane. — Reflektanti naj se zglasijo v tej zadevi pri posredovalnici dela pri tukajšnjem občinskem ljudskem odboru.

Diatonično harmoniko v dobrem stanju prodam. Več se pozive v pisarni Turističnega društva.

ZAHVALA

Vsem, ki so z nami sočustvovali in spremili na zadnji poti našega dragega moža in očeta

JANKA ZUPANA

se najtopleje zahvaljujemo. Prav tako hvala vsem darovalcem cvetja in vencev, pevcem za ganljive žalostinke, čč. duhovščini, gasilcem, Zvezi borcev ter šolskemu vodstvu za vence in spremstvo. Posebna zahvala zdravniku tov. dr. Robiču za ne-sebično pomoč!

Zupanovi

ZAHVALA

Ob bridki izgubi mojega moža

JOŽETA MIKULIČA

se iskreno zahvaljujem vsem, ki so ga spremili v prerani grob. Posebna zahvala sindikalnim podružnicama Bombažne predilnice in tkalnice in Tovarne lenpenke, ZB in ZVVI za vence in ostalo pomoč. Nadalje se prisrčno zahvaljujem dr. A. Robiču in dr. T. Martinčiču za zdravniško pomoč ter č. gg. župniku in kaplanu za duhovno tolažbo in poslednje spremstvo.

Končno se zahvaljujem sostanovalcem, ki so mi stali ob strani v najtežjih trenutkih.

Vsem iskrena hvala!

Zalujoča žena Albina in sin Jožko Mikulič.

Najdena je bila nylon rutica. Poizve se v pisarni Turističnega društva.

Dve srednjeveliki palmi naprodaj. Več se pozive v pisarni Turističnega društva.

PREKLIC

Hilda Kirm, Trzič, ulica heroja Grajzarja 1, preklicujem govorice v zvezi s Francetom Erženom, Vinje 24, in izjavljam, da so neresnične.